

MINISTER ZDROWIA

BPS

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 4.05.09

nr 2139 podpis

2009-04-30

Warszawa, dnia

MZ-ZP-P-62-4959-52/MS/09

P. T. Kociński
STAREIA
Biuro Prac Senackich
Wpłynęło dn. 05.05
nr 3084
zł
podpis *Mohr*

Pan
Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polski

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na pismo Pana Marszałka z dnia 7 kwietnia 2009 r. (znaki: BPS/DSK-043-1555/09), uprzejmie przedkładam odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Władysława Sidorowicza złożone podczas 30 posiedzenia Senatu RP w dniu 2 kwietnia 2009 r. w sprawie wdrożenia Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Poniższa odpowiedź została udzielona z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów.

Uprzejmie informuję, że ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, w brzmieniu nadanym jej przez ustawę nowelizującą z dnia 23 lipca 2008 r., w art. 4 ust 6, nakłada na Radę Ministrów obowiązek wydania rozporządzenia ustanawiającego Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Podjęcia szeroko zakrojonych działań w dziedzinie ochrony zdrowia psychicznego konieczne jest ze względu na:

1. sukcesywny wzrost od początku lat dziewięćdziesiątych zachorowalności na psychotyczne i niepsychotyczne zaburzenia psychiczne – spowodowane to jest zmianami społeczno-ekonomicznymi w Polsce, których wynikiem jest pojawienie się nowych zagrożeń dla zdrowia psychicznego,
2. istniejący od wielu lat deficyt kadr i środków w psychiatrycznej opiece zdrowotnej – wynik wielu lat zaniedbań i marginalizowania tej dziedziny ochrony zdrowia,

3. konieczność dostosowania opieki psychiatrycznej do współczesnych standardów – rozwój lecznictwa niestacjonarnego zgodnie z założeniami modelu leczenia środowiskowego,
4. konieczność zmiany nastawienia do zaburzeń psychicznych tak chorych, jak i ich otoczenia – do tej pory określenie „chory psychicznie” ma charakter stygmatyzujący, co znacząco zmniejsza szanse na zapobieganie i skuteczne leczenie zaburzeń psychicznych.

Projekt Programu został przygotowany z uwzględnieniem:

1. rekomendacji Komitetu Ministrów Rady Europy dotyczącej ochrony praw człowieka i podstawowych wolności osób z zaburzeniami psychicznymi, która została przyjęta przez Radę Europy w roku 2004, a zwłaszcza artykułu 3, który dotyczy promowania zdrowia psychicznego, poprzez wspieranie rozwoju programów promocji zdrowia psychicznego, mających na celu poszerzenie w społeczeństwie wiedzy o zapobieganiu, rozpoznawaniu i o leczeniu zaburzeń psychicznych.
2. strategii zdrowia psychicznego dla państw członkowskich UE ogłoszonej przez Komisję Europejską w Zielonej Księdze,
3. informacji dostarczonych przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.

Głównymi celami projektu Programu są:

1. promocja zdrowia psychicznego i profilaktyka zaburzeń psychicznych,
2. zapewnienie osobom chorym wielostromnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej i innych form pomocy – unowocześnienie opieki według założeń modelu środowiskowego,
3. rozwój badań naukowych i tworzenie systemów informacji koniecznych do skutecznej ochrony i zapobiegania zaburzeniom zdrowia psychicznego.

Z uwagi na późne uchwalenie przedmiotowej nowelizacji przez Sejm i podpisanie jej przez Prezydenta (30 września 2008 r.), jak również doniosły i skomplikowany charakter regulowanych zagadnień, prace nad przedmiotowym aktem wykonawczym nie zostały jeszcze ukończone.

Ministerstwo Zdrowia pragnie poinformować, iż projekt Programu był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych, również poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia z terminem zgłaszania ewentualnych uwag do dnia 19 stycznia 2009 roku. Większość zainteresowanych podmiotów wyraziło swoje stanowisko i zgłosiło wiele istotnych uwag, skutkujących koniecznością wprowadzenia dużych zmian do projektu. Obecnie w Ministerstwie Zdrowia trwają prace związane z opracowaniem i ewentualnym uwzględnieniem uwag do projektu, również z udziałem ekspertów m.in. z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Ministerstwo Zdrowia wyraża nadzieję, że powstały w wyniku tych działań dokument, angażujący wiele podmiotów i wskazujący najistotniejsze kierunki działania, stanowić będzie ważny krok na drodze unowocześniania opieki psychiatrycznej w Polsce.

Z uwagi na fakt, iż projekt podlega uzgodnieniom z podmiotami realizującymi poszczególne zadania w ramach Programu (Narodowy Fundusz Zdrowia, Ministrowie, jednostki samorządu terytorialnego), a proces konsultacji jest trudny, obecną wersję Programu należy traktować jako swoistą, ostrożną propozycję Ministerstwa Zdrowia – powstałą na podstawie uzgodnień poczynionych w trakcie prac nad nowelizacją ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

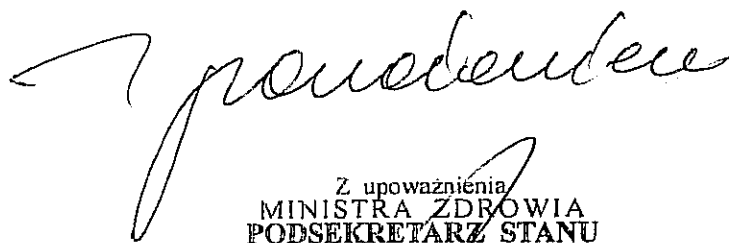
W wyniku przeprowadzonych konsultacji określona zostanie ostateczna lista celów, jakie będą realizowały poszczególne podmioty, oraz wskazany horyzont czasowy wykonania ustalonych w Programie zadań.

W pierwszym okresie realizacji Programu przewidziano przeprowadzenie analizy zastanej sytuacji - ocenę potrzeb w zakresie opieki psychiatrycznej oraz ocenę posiadanych zasobów do zapewnienia opieki środowiskowej. Na tym etapie planowane jest również uwzględnienie kwestii promocji i profilaktyki zdrowia psychicznego w działaniach podmiotów nie związanych bezpośrednio z systemem ochrony zdrowia (działania w placówkach edukacyjnych, wśród pracowników „szużb mundurowych”, kampanie społeczne skierowane do chorych i ich otoczenia).

W dalszej kolejności opracowane zostaną plany (przygotowywane już przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego – będące organami założycielskimi zakładów psychiatrycznej opieki zdrowotnej) przekształcenia dotychczasowej organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu psychiatrii w kierunku modelu środowiskowego – kładącego nacisk na pomoc zarówno choremu, jak i jego otoczeniu, nie w warunkach szpitalnych, ale w domu, w hostelu lub oddziale dziennym. Równolegle opracowany

powinien zostać przez płatnika (NFZ) nowy sposób finansowania świadczeń zdrowotnych – zapewniający opłacalność nowej formy opieki psychiatrycznej. W procesie realizacji Programu przewiduje się aktywny udział organizacji pozarządowych reprezentujących zarówno świadczeniodawców, jak i świadczeniobiorców i ich rodzin.

Szczegółowe cele i zadania przyjęte do realizacji przez poszczególne podmioty zostaną jednak ustalone dopiero w wyniku prac nad ostatecznym kształtem projektu Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Adam Fronczak

Do wiadomości:

Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do pisma znak:
DSPA 4813-16/09